

Selvet på en urolig rejse...

Bog anmeldelse: URO – en rejse i det moderne selv

Af Dorte Toudal Andersen, stud. Psych. KA

Jeg overgiver mig!

Nogle gange i livet bliver jeg lille. Det sker ikke så tit. Heldigvis vil nogen sige, men jeg ved ikke. Jeg tror egentlig godt, at jeg kan lide, at opleve mig selv lille. Hengive mig til livet, lade det overvinde og gøre mig lille. Som stud. Psych. på kandidaten er jeg efterhånden blevet dygtig til at forholde mig kritisk, reflektere og objektivere. Og jeg kan lide det! Godt for mig. Tror jeg da. Håber jeg i hvert fald! Det som er så interessant ved dette er nemlig, at jeg ved kritik, refleksion og spørgsmål hæver mig over middelmådigheden. Jeg distancerer mig til verden og livet. Jeg bliver en "beskuer" i stedet for en "lever". Med utilfredse og kritiske ord lyder man oftest klog, dyb og reflekteret, hvorimod med ene rosende og positive ord fremstår man lalleglad og måske en smule dum. Og så alligevel. Nogle gange (det sker ikke så tit) så oplever jeg tilfredshed, enighed og svar. Jeg oplever, at jeg må lade livet og verden vinde, og tillade at jeg bliver lille. Det sker ikke så tit. Heldigvis ville nogen sige, men jeg ved ikke. Forelskelse kan gøre det. Én person så unik og fantastisk. Et smukt maleri kan gøre det. En solfyldt forårsdag. En musikalsk perfektion. Eller en bog med tanker, som fylder mig med en dybere forståelse og et større velbehag, end jeg havde før, jeg begyndte min læsning. Det er sådan jeg oplever denne bog: URO.

På rejse

Jeg har primært rosede ord, og måske er jeg lalleglad og jubel-optimist, men jeg synes virkelig, at alle mennesker bør læse denne bog. Den skaber smukke tanker, forståelse og velbehag. Det er ikke en lalleglad bog (det er mig i min positivitet som er lalleglad, ikke bogen). Det er en faglig psykologisk meget interessant bog, som tager os ud på en rejse i det moderne selv (deraf titlen). På denne rejse passere vi med smuk litterær stil psykologer, forfattere og andre tænkere i deres rejse i – og med det moderne selv. Ligeledes er forfatteren med på denne rejse, og vi er i trygge og kyndige hænder.

Bogens opbygning

Bogen er en rejse. En rejse beskriver lige netop forfatteren: Finn Skåderuds ene definition af fænomenologien som forskningstradition i tilgangen til denne bog. Ved at rejse åbner man op for en "åbenhed for det givne". Ved at drage "udenfor" beskuer man det som er "indenfor".

Bogen er opdelt i 11 afsnit/kapitler, som hver omhandler et givent emne omkring en modernitetsproblematik. En problematik opstået i moderniteten som har indflydelse på individets liv og i særdeleshed *selvet*. Skåderud ligger ud med en form for emneafgrænsning eller begrebsafgrænsning, så læseren får dannet en ramme for *selvets rejse* igennem bogen. Derefter går rejsen gennem både ørkener, det terapeutiske rum med klienter og hos kendte tænkere/terapeuter med rejseberetninger både fra litteratur, Skåderuds egne rejser og oplevelser med hans børn. Hans behandling og belysning af de forskellige problematikker sker med indføling og forståelse blandet med kritisk refleksion og provokation.

Bogens rejse gennem modernitetens uro afsluttes ironisk nok med en *hengiven* ro. En hengivelse eller måske nærmere *overgivelse* til livet. Han erkender, at det handler mere om at lære at leve langt bedre med den uro som er vores livsbetingelse. Han forsøger at slå sig til ro med det.

Bogen til teoretisk brug

Hvis man skal kritisere noget, så er bogen ikke en grundig indføring i psykologiske teorier. I hvert fald ikke på akademisk niveau. Skåderud er en belæst rejsende som passerer et stort antal af tænkere, forfattere og terapeuter på sin rejse. Der kan siges langt mere af de teoretikere, som han lader tale på rejsen, og ofte synes jeg, at de skulle have retten til at sige mere. Skåderud lader ofte kun mange af sine teoretikere sige få ord om et givent emne. De får, på hvad jeg vil definere som en dårlig journalistisk stil, blot en lille citering om store emner. Dette efterlader læseren med en følelse af manglende svar på spørgsmål som forfatteren gav udtryk for var vigtige for rejsen. Andre gange lader han dog en given teoretiker, som eksempelvis Franz Kafka, rejse med i flere emner. Eller nogle forfatteres eller teoretikers mening, som eksempelvis August Strindberg, Stig Dagerman og Finn Alnæs, bliver centrum for emnet i et kapitel af bogens rejse. Når Skåderud bruger sine teoretikere på en således mere omfangsrig måde bliver rejsen fyldt med substans og ”læseren gribes”.

Skåderud forsker i *spiseforstyrrelser*, og dette gennemsyrrer hele bogen. Han bruger spiseforstyrrelserne, sultekunstnerne og det psykologiske arbejde med disse som eksemplar på modernitetens problematikker: Problematikker om uro, som kendetegner det moderne menneskes liv og livsomstændigheder, og hvorledes mennesket reagerer i forhold til disse. Derfor kan bogen godt bruges teoretisk i forhold til psykologisk teoretisk belysning af modernitetsproblematikker og i særdeleshed i forhold til spiseforstyrrelser.

Om forfatteren

Skåderuds jonglerer med teorier og tanker, som er forankret i klinisk erfaring, men han gengiver ikke blot tanker og teorier skabt af andre filosoffer og psykologer. Han har tilegnet sig disse, og gjort dem til sine egne, og fra dette udgangspunkt bruger han dem i denne bog. Skåderud er læge og psykiater med en stor indsigt i psykologisk og sociologisk viden, som han formår at formidle forståeligt og med smuk litterært stil. Det er som om, at Skåderud er hverken samfunds-filosof, psykiater/terapeut eller poet. Han er alle dele på én gang. Han er den fortællende filosof, der ved sin prosa udtrykker sin profession, og gør den håndgribelig og forståelig midt i modernitetens uro. Dette er en yderst anbefalingsværdig bog!

URO - En rejse i det moderne selv

Finn Skårderud

ISBN 87-7445-916-3

Forlaget Tiderne Skifter

459 sider

År 2003

Pris kr.??